Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0253

Odnowienie partnerstwa strategicznego UE–Afryka: ustalenie wspólnych priorytetów w perspektywie szczytu w Angoli

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 października 2025 r. w sprawie odnowienia partnerstwa UE–Afryka: ustalenie wspólnych priorytetów w perspektywie szczytu w Angoli (2025/2933(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 136 ust. 2 i 4 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że Afryka i Europa są sąsiadującymi kontynentami, których przyszłość jest ściśle powiązana; mając na uwadze, że UE powinna dążyć do bycia wiodącym partnerem Afryki w dziedzinie handlu, inwestycji, pomocy rozwojowej, pomocy humanitarnej, pokoju i bezpieczeństwa, energii i transformacji cyfrowej; mając na uwadze, że kraje afrykańskie są łącznie czwartym co do wielkości partnerem handlowym UE, a państwa członkowskie UE łącznie stanowią największy rynek eksportowy Afryki; mając na uwadze, że oba kontynenty stoją w obliczu wspólnych i wzajemnie powiązanych wyzwań w coraz bardziej złożonych realiach geopolitycznych;

B. mając na uwadze, że Afryka jest niezbędnym partnerem w stawianiu czoła globalnym wyzwaniom – od zapewnienia zrównoważonego dostępu do surowców krytycznych po przyspieszenie transformacji ekologicznej i cyfrowej, wzmocnienie światowego bezpieczeństwa żywnościowego, wspieranie dynamicznego rynku pracy, zapobieganie konfliktom i budowanie pokoju; mając na uwadze, że demokracja, prawa człowieka i praworządność stanowią podstawowe wartości zarówno UE, jak i Unii Afrykańskiej (UA), a kobiety i młodzież są inicjatorami zmian na rzecz demokratycznej i gospodarczej przyszłości Afryki; mając na uwadze, że zacieśnienie współpracy między UE a Afryką może otworzyć wspólne możliwości w zakresie innowacji, rozwoju przemysłowego, tworzenia miejsc pracy, rozwoju społecznego, osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju ONZ oraz długoterminowego dobrobytu na obu kontynentach;

C. mając na uwadze, że umowa z Samoa[1] stanowi odnowioną i zmodernizowaną podstawę stosunków między UE a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, mającą wzmocnić ich zdolność do wspólnego podejmowania tych globalnych wyzwań i zdecydowanego dążenia do równorzędnego partnerstwa opartego na wzajemnym szacunku i wspólnych interesach;

D. mając na uwadze, że w Afrykańskiej karcie na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów podkreślono znaczenie wolnych i uczciwych wyborów, a także praw partii politycznych i opozycji; mając na uwadze, że mimo postępów poczynionych w ostatnich dziesięcioleciach ostatnie wydarzenia wskazują na niepokojącą tendencję regresu demokracji;

E. mając na uwadze, że Agenda 2063 Unii Afrykańskiej: „Afryka, jakiej chcemy” stanowi własny długoterminowy plan działania Afryki na rzecz inkluzywnego rozwoju, integracji regionalnej, równości płci i zrównoważonego rozwoju; mając na uwadze, że rosnące globalne zaangażowanie Afryki odzwierciedla jej rosnące wpływy polityczne i gospodarcze; mając na uwadze, że podkreśla to znaczenie opartego na zasadach, przejrzystego i korzystnego dla obu stron partnerstwa, które wspiera zarówno priorytety Afryki, jak i Europy oraz promuje długoterminową stabilność i dobrobyt;

F. mając na uwadze, że pokój, bezpieczeństwo i dobre rządy są warunkami wstępnymi dobrobytu, jednak kilka regionów Afryki – zwłaszcza w państwach niestabilnych – nadal boryka się z niestabilnością, terroryzmem, niekonstytucyjnymi zmianami rządów i kryzysami humanitarnymi; mając na uwadze, że podmioty zewnętrzne – zwłaszcza Chiny i Rosja – zwiększyły swój ślad w Afryce, często za pomocą nieprzejrzystych lub przymusowych środków, w tym kampanii dezinformacyjnych i szkodliwych kampanii wpływu;

G. mając na uwadze, że UE wciąż jest największym darczyńcą pomocy rozwojowej i humanitarnej w Afryce; mając na uwadze, że światowy system pomocy humanitarnej stoi w obliczu bezprecedensowego kryzysu finansowania oraz że zaspokojono zaledwie 43% zapotrzebowania na pomoc humanitarną w wysokości 50 mld USD, o którą apelowała ONZ; mając na uwadze, że sytuację tę pogarszają ciągłe redukcje budżetów na pomoc zagraniczną przez wielu kluczowych darczyńców;

H. mając na uwadze, że populacja Afryki przekroczyła 1,5 mld w 2024 roku i zgodnie z przewidywaniami osiągnie 2,5 mld do 2050 roku, a znaczna większość ludności będzie miała mniej niż 30 lat; mając na uwadze, że ta dynamika demograficzna niesie za sobą zarówno

---

[1] Dz.U. L, 2023/2862, 28.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2023/2862/oj.

możliwości, jak i wyzwania wymagające ogromnych inwestycji w edukację, zatrudnienie, opiekę zdrowotną i infrastrukturę; mając na uwadze, że nierówności pozostają jedną z głównych przeszkód w realizacji celów zrównoważonego rozwoju;

I. mając na uwadze, że Afryka posiada ogromny potencjał w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, innowacji i zrównoważonego rozwoju; mając na uwadze, że choć kontynent w minimalnym stopniu przyczynia się do globalnych emisji, aktywnie dąży do osiągnięcia odporności klimatycznej i ekologicznego wzrostu; mając na uwadze, że wspólne przywództwo UE–UA może przyspieszyć sprawiedliwą, inkluzywną i zrównoważoną transformację;

J. mając na uwadze, że Afrykańska Kontynentalna Strefa Wolnego Handlu (AfCFTA) jest projektem transformacyjnym dla integracji i suwerenności gospodarczej Afryki, przy czym udział Afryki w globalnym handlu i inwestycjach pozostaje ograniczony; mając na uwadze, że wsparcie UE powinno koncentrować się na budowaniu zdolności w zakresie harmonizacji celnej i gotowości sektora prywatnego, aby zmaksymalizować korzyści płynące z AfCFTA;

K. mając na uwadze, że migracja i mobilność między Afryką a Europą są długotrwałymi realiami, które stwarzają poważne wyzwania dla obu kontynentów i które mogą oferować szanse tylko wtedy, gdy podejdzie się do nich w sposób odpowiedni i odpowiedzialny; mając na uwadze, że we wspólnym interesie UE i Afryki leży ustanowienie długoterminowych i wzajemnie korzystnych partnerstw, które przyczyniają się do rozwoju gospodarczego i stabilności w Afryce, a jednocześnie wychodzą naprzeciw obawom Europy dotyczącym nielegalnej migracji, bezpieczeństwa, kontroli granic i walki z terroryzmem; mając na uwadze, że takie partnerstwa, które koncentrują się wyłącznie na migracji lub mają szerszy zakres, ale ich centralnym elementem jest migracja, muszą obejmować jasne obowiązki i zobowiązania, zwiększyć współpracę w zakresie zapobiegania nielegalnej migracji, rozbijania siatek przemytniczych, ulepszenia systemu powrotów i poprawy zarządzania granicami, a także zająć się podstawowymi przyczynami nielegalnej migracji w krajach pochodzenia i tranzytu;

L. mając na uwadze, że w 2025 r. przypada 25. rocznica formalnego partnerstwa Afryka–UE, co stanowi historyczną okazję do odnowienia i zacieśnienia stosunków oraz zapewnienia partnerom równych warunków dla następnego pokolenia;

M. mając na uwadze, że Agenda ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i Agenda 2063 UA stanowią wspólny kompas dla partnerstwa i powinny wyznaczać kierunek programowania w ramach obecnego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy” i strategii Global Gateway, ze szczególnym uwzględnieniem przejrzystości,

uczestnictwa sprzyjającego włączeniu społecznemu i wymiernych rezultatów;

N. mając na uwadze, że wszelkie formy współpracy na rzecz rozwoju powinny być oparte na zasadach skuteczności pomocy; mając na uwadze, że wdrożenie umowy z Samoa i strategii Global Gateway musi być zgodne z Agendą UA 2063 i przestrzegać zasad równości, wzajemnej rozliczalności i odpowiedzialności Afryki we wszystkich aspektach współpracy;

O. mając na uwadze, że trwający kryzys zadłużeniowy w Afryce nasilił się w ciągu ostatniej dekady; mając na uwadze, że w klimacie geopolitycznych zawirowań i rosnących stóp procentowych wskaźnik długu publicznego Afryki podwoił się w latach 2010–2022, zwiększając się z 32,7% do 65%;

P. mając na uwadze, że UE wielokrotnie potwierdzała swoje zaangażowanie w promowanie i ochronę wolności religijnej na całym świecie i podjęła kroki na rzecz zwalczania prześladowań religijnych i nietolerancji religijnej w różnych częściach świata;

Q. mając na uwadze, że Parlament konsekwentnie apeluje o wzmocnienie międzynarodowych wysiłków na rzecz zwalczania prześladowań religijnych i pociągnięcia do odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za ataki na społeczności mniejszościowe;

Nowe strategiczne partnerstwo równych sobie stron

1. wzywa do odnowionego i przyszłościowego partnerstwa UE–Afryka opartego na wzajemnym szacunku, wspólnych interesach i zrozumieniu, że oba kontynenty potrzebują siebie nawzajem i razem są silniejsze; zauważa, że w czasach zmieniającej się dynamiki geopolitycznej i rosnącej globalnej niepewności, a także rozprzestrzeniającego się ekstremizmu i cięć w wydatkach na rozwój i pomoc humanitarną bliższa współpraca między UE a Afryką jest ważniejsza niż kiedykolwiek; podkreśla, że prawdziwe partnerstwo oparte na wspólnych wielostronnych działaniach jest najskuteczniejszym sposobem na wyeliminowanie ubóstwa, promowanie pokoju, dobrobytu, demokracji, praw człowieka, praworządności, zrównoważonego handlu i rozwoju społecznego; potwierdza, że wdrożenie Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celów zrównoważonego rozwoju musi służyć jako wspólny kompas odnowionego partnerstwa UE–Afryka;

2. wzywa UE do zintensyfikowania konkretnych działań i komunikacji strategicznej oraz do zwiększenia widoczności w Afryce, wyraźnie pokazując wymierne korzyści płynące z partnerstwa UE–UA, które opiera się na wzajemnym szacunku, przejrzystości i zrównoważonym rozwoju; podkreśla znaczenie przejrzystego, opartego na wartościach zaangażowania, w przeciwieństwie do wpływu zewnętrznych mocarstw, w tym Chin i Rosji, których nieprzejrzyste działania w

zakresie finansów, bezpieczeństwa i dezinformacji mogą zagrozić suwerenności, stabilności i demokratycznym rządom w Afryce; podkreśla, że UE musi skuteczniej „pokazywać swoją flagę” poprzez spójną dyplomację, widoczne inwestycje i ściślejszą koordynację między Komisją, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ), Parlamentem i państwami członkowskimi, aby prezentować jednolite stanowisko Europy;

3. podkreśla znaczenie instytucjonalizacji parlamentarnego wymiaru przyszłych szczytów UE–UA jako integralnej części ich ram, aby zapewnić reprezentację obywateli, nadzór publiczny i demokratyczny wkład w obrady i wyniki partnerstwa; wspiera wysiłki na rzecz ożywienia wspólnego dialogu parlamentarnego między Parlamentem Europejskim a Parlamentem Panafrykańskim jako forum demokratycznego dialogu i nadzoru; zachęca do regularnych spotkań tematycznych między komisjami parlamentarnymi z obu kontynentów w celu zapewnienia odpowiedzialności w ramach partnerstwa;

4. wzywa 22 państwa członkowskie UE i 66 partnerów afrykańskich, którzy jeszcze nie ratyfikowali umowy z Samoa, do jej niezwłocznej ratyfikacji, tak aby przejść od jej tymczasowego stosowania do pełnego wdrożenia;

5. wzywa Komisję, aby przeprowadziła – bez wyjątku – dokładne oceny skutków i konsultacji z zainteresowanymi stronami, w tym z afrykańskimi odpowiednikami, których bezpośrednio dotyczy prawodawstwo UE, oraz aby oparła swoje wnioski na pełnych dostępnych dowodach; zobowiązuje się do konsultowania się z afrykańskimi odpowiednikami w sprawie przyszłego prawodawstwa UE;

Pokój, bezpieczeństwo i dobre zarządzanie

6. potwierdza, że trwały pokój jest warunkiem wstępnym rozwoju i dobrobytu; popiera wysiłki pokojowe pod przywództwem Afryki w ramach afrykańskiej architektury pokoju i bezpieczeństwa i wyraża uznanie dla wsparcia UE za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju; apeluje o przewidywalne finansowanie operacji prowadzonych z upoważnienia UA, w tym przez środki uzyskane przy wsparciu ONZ; podkreśla, że współpraca musi być zgodna z prawem międzynarodowym, chronić ludność cywilną i promować reformę sprawowania rządów; wyraża głębokie zaniepokojenie rozprzestrzenianiem się konfliktów, terroryzmu dżihadystycznego, przewrotów wojskowych i upadków państw, regresu demokracji i brutalnego ekstremizmu w niektórych częściach Afryki; wzywa do przyjęcia kompleksowego podejścia łączącego obronność, budowanie pokoju, środki bezpieczeństwa, zapobieganie, deradykalizację i rozwój społeczno-gospodarczy;

7. wyraża głębokie zaniepokojenie pogarszającą się sytuacją w zakresie

bezpieczeństwa i sytuacją humanitarną w całym regionie Sahelu, w szczególności w Mali, Nigrze i Burkinie Faso, gdzie duże obszary pozostają pod kontrolą ugrupowań zbrojnych, a ludność cywilna zmaga się z masowymi przesiedleniami i brakiem bezpieczeństwa żywnościowego; podkreśla, że kryzys ten rozprzestrzenia się na nadmorskie demokracje w Afryce Zachodniej i tworzy niebezpieczną próżnię polityczną, po tym jak wycofały się stamtąd misje międzynarodowe; potępia strategię Rosji dotyczącą destabilizacji tego regionu, w tym jej decyzję o włączeniu grupy Wagnera do kontrolowanego przez rząd Korpusu Afrykańskiego, jej operacje dezinformacyjne i łupieżcze praktyki pozyskiwania zasobów; zauważa, że poleganie na wsparciu ze strony junt wojskowych nie ustabilizowało sytuacji i umożliwiło ugrupowaniom terrorystycznym odzyskanie terytorium; ubolewa, że unijna misja szkoleniowa w Mali, partnerska misja wojskowa UE w Nigrze, misja UE dotycząca budowania zdolności w Nigrze i inne misje międzynarodowe nie doprowadziły do trwałego pokoju; apeluje o opartą na dowodach, dogłębną ocenę mandatów, ról i strategii politycznych oraz o gruntowny przegląd zintegrowanej strategii dotyczącej wspólnej unijnej polityki bezpieczeństwa i obrony w regionie Sahelu, która to strategia będzie spójna z polityką rozwojową i otrzyma wsparcie z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju; uważa, że priorytetem powinien być dostęp pomocy humanitarnej i ochrona ludności cywilnej oraz uzależnia pomoc UE w zakresie bezpieczeństwa od pełnego poszanowania międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa praw człowieka; wzywa do skoordynowanych działań UE i UA, opartych na zasadach, demokracji, prawach człowieka i praworządności, w tym do podjęcia środków na rzecz przeciwdziałania zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje, zakłócenia działalności gospodarczej opartej na nielegalnych zasobach i działalności przestępczej, które finansują ugrupowania zbrojne, oraz inwestowania w zarządzanie, świadczenie usług i lokalne możliwości gospodarcze w celu wyeliminowania strukturalnych czynników powodujących niestabilność;

8. wyraża głębokie zaniepokojenie utrzymującą się przemocą, niestabilnością polityczną i kryzysami humanitarnymi w różnych częściach Afryki; przypomina w szczególności o wyniszczającym konflikcie w Sudanie, gdzie walki między Siłami Zbrojnymi Sudanu a Siłami Szybkiego Wsparcia skutkowały znaczną liczbą ofiar wśród ludności cywilnej, przesiedleniami i powszechnym łamaniem praw człowieka; zdecydowanie potępia wszelkie akty okrucieństwa, w tym celowe ataki na ludność cywilną i wykorzystywanie przemocy seksualnej jako broni wojennej, oraz apeluje o pełną rozliczalność i nieograniczony dostęp pomocy humanitarnej; z zadowoleniem przyjmuje regionalne i prowadzone przez ONZ wysiłki dyplomatyczne i wzywa UE do lepszej koordynacji z UA i państwami sąsiadującymi w celu wsparcia negocjacji w sprawie zawieszenia broni i budowania pokoju z udziałem wszystkich stron; z zaniepokojeniem odnotowuje

brak pojednania narodowego w Libii i utrzymującą się tam niestabilność, która nadal wpływa na bezpieczeństwo zarówno Afryki, jak i Europy; apeluje do UE, by w ścisłej współpracy z ONZ wznowiła działania na rzecz jednolitego procesu politycznego, przejrzystych wyborów i wycofania zagranicznych najemników; z zadowoleniem przyjmuje wkład misji Unii Europejskiej w zakresie pomocy wojskowej dla Mozambiku w przywrócenie bezpieczeństwa w prowincji Cabo Delgado oraz podkreśla, że trzeba zakorzenić tam prawa człowieka, odporność społeczną i zasady dobrego sprawowania rządów, aby zagwarantować trwałą stabilność i zaufanie na poziomie lokalnym; podkreśla rolę misji UE dotyczącej budowania zdolności w Somalii we wzmacnianiu zdolności somalijskiej policji, a także bezpieczeństwa morskiego i praworządności; wzywa do ściślejszej koordynacji z partnerami międzynarodowymi oraz do włączenia prac misji do szerzej zakrojonych działań UE na rzecz wzmocnienia rządów, wymiaru sprawiedliwości i odporności na terroryzm w Rogu Afryki; jest nadal zaniepokojony sytuacją w Etiopii, w tym w regionie Tigraj, gdzie odnotowano poważne naruszenia praw człowieka; wzywa władze Etiopii, aby zagwarantowały nieograniczony dostęp pomocy humanitarnej, prowadziły prawdziwy dialog narodowy oraz chroniły praworządność i podstawowe wolności; podkreśla, że wszelkie działania UE w regionach dotkniętych konfliktami i znajdujących się w okresie transformacji muszą promować demokrację, rozliczalność i afrykańską odpowiedzialność oraz być skoordynowane z UA i inicjatywami regionalnymi, aby wspierać pojednanie, stabilność i zrównoważony rozwój na całym kontynencie;

9. wzywa UE do wzmożenia wysiłków na rzecz wspierania pokoju, bezpieczeństwa i stabilności na całym kontynencie afrykańskim; apeluje o zapewnienie przewidywalnego i długoterminowego finansowania operacji pokojowych prowadzonych przez Unię Afrykańską, w tym z wkładów członkowskich do ONZ, zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2719 (2023); podkreśla potrzebę stałej reprezentacji Afryki w Radzie Bezpieczeństwa ONZ; wspiera operacje pokojowe i wysiłki mediacyjne prowadzone przez Afrykę w ramach APSA;

10. wzywa Radę i Komisję do wzmocnienia współpracy między UE a Afryką w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, np. przez budowanie wspólnych zdolności w celu skutecznego zwalczania terroryzmu, brutalnego ekstremizmu i ingerencji zewnętrznej, zwłaszcza w państwach niestabilnych; podkreśla, że taka współpraca musi uzupełniać i wzmacniać wysiłki prowadzone przez Afrykę w ramach APSA i być w pełni zgodna z prawem międzynarodowym, demokratycznym nadzorem i zasadami partnerstwa równych sobie stron; podkreśla, że operacje antyterrorystyczne muszą być w pełni zgodne z międzynarodowym prawem humanitarnym i prawem praw człowieka; wspiera programy UE na rzecz odporności społeczności, zaangażowania kobiet i młodzieży oraz odbudowy pokonfliktowej;

wzywa zarówno UE, jak i UA do wdrożenia agendy ONZ na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz agendy ONZ na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa, tak by zapewnić równy udział w podejmowaniu decyzji;

11. z zadowoleniem przyjmuje niedawne porozumienie pokojowe między Rwandą a Demokratyczną Republiką Konga (DRK), ale jest nadal głęboko zaniepokojony utrzymującymi się przemocą i brakiem bezpieczeństwa we wschodniej części DRK, zwłaszcza w Kiwu Północnym i Ituri; wzywa UE, aby odgrywała aktywną rolę w skoordynowanych działaniach wspierających wdrażanie procesu pokojowego, koncentrując się na zwiększeniu inkluzywności i udziału kobiet oraz poprawie dostępu pomocy humanitarnej i ochrony ludności cywilnej; podkreśla, że aby osiągnąć trwałą stabilność, trzeba zająć się gospodarczym wymiarem konfliktu, w tym nielegalną eksploatacją zasobów naturalnych i surowców, a także zapewnić sprawiedliwość ofiarom zbrodni wojennych, w tym przemocy seksualnej związanej z konfliktem; wzywa Komisję i Radę do natychmiastowego zawieszenia stosowania protokołu ustaleń UE i Rwandy w sprawie zrównoważonych łańcuchów wartości surowców dopóty, dopóki Rwanda nie udowodni, że zaprzestaje ingerencji i wywozu minerałów wydobywanych z obszarów kontrolowanych przez grupę paramilitarną M23; wzywa wszystkie podmioty, aby zwiększyły przejrzystość i skutecznie zakazały przywozu do UE wszystkich minerałów wydobytych w wyniku przelewu krwi; wzywa UE do wspierania odpowiedzialnego pozyskiwania zasobów, przejrzystości łańcuchów dostaw i inwestycji w wartość dodaną w DRK i regionie Wielkich Jezior;

12. podkreśla ogromne znaczenie demokracji oraz wolnych i uczciwych wyborów, ponieważ są one jedynym sposobem zagwarantowania prawdziwej rozliczalności i rzeczywistej reprezentacji interesów i priorytetów obywateli; apeluje o zacieśnienie współpracy z UA i organizacjami regionalnymi w dziedzinie obserwacji wyborów i budowania demokracji; apeluje o specjalne finansowanie dla lokalnych mediatorek, kobiet i młodych ludzi uczestniczących w budowaniu pokoju oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego; potwierdza kluczową rolę kobiet i młodych ludzi w budowaniu pokoju i sprawowaniu rządów;

13. przypomina, że chrześcijanie są najbardziej prześladowaną wspólnotą religijną na świecie; ze szczególnym zaniepokojeniem odnotowuje sytuację chrześcijan w regionie Sahelu, a także w Nigerii i północnym Mozambiku; wzywa w szczególności rząd Nigerii do zadbania o to, by nie dochodziło do przemocy i prześladowania wobec społeczności chrześcijańskiej;

14. podkreśla, że kościoły są kluczowymi podmiotami zapewniającymi podstawowe usługi społeczne w Afryce; wzywa Komisję, aby zaangażowała tych partnerów we wdrażanie programów UE; w tym

kontekście wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do promowania dialogu z kościołami w krajach partnerskich;

15. jest zaniepokojony rosnącymi wpływami politycznymi Chin w Afryce i rozszerzeniem ich globalnych inicjatyw, w tym inicjatywy Pasa i Szlaku; zauważa, że chociaż projekty te przyczyniły się do uruchomienia znacznych inwestycji, często brakuje im przejrzystości i mogą tworzyć zależności gospodarcze; wzywa UE do wzmożenia wysiłków na rzecz zaoferowania zrównoważonej i przejrzystej alternatywy opartej na wartościach, lokalnej własności, uczciwej konkurencji i wzajemnych korzyściach; wzywa UE do poprawy komunikacji strategicznej i widoczności, promowania wspólnych projektów UA i UE w zakresie infrastruktury, cyfryzacji i innowacji oraz wspierania niezależnych inicjatyw medialnych i edukacyjnych w celu wykazania długoterminowych korzyści płynących ze wspólnego modelu partnerstwa między UE a UA; uznaje strategiczne znaczenie surowców krytycznych zarówno dla Afryki, jak i Europy oraz podkreśla, że współpraca w tej dziedzinie musi opierać się na wzajemnych korzyściach, przejrzystości i zrównoważonym rozwoju; wzywa do wzmocnienia odporności Europy poprzez odejście od nadmiernych zależności, a także poprzez partnerstwa wspierające odpowiedzialne wydobycie, lokalną wartość dodaną i rozwój umiejętności; podkreśla, że inicjatywy w ramach pakietu inwestycyjnego Global Gateway Afryka–Europa powinny sprzyjać tworzeniu odpornych, sprawiedliwych i odpowiedzialnych środowiskowo łańcuchów dostaw, oraz gwarantować, że współpraca w zakresie zasobów przyczyni się do trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, a także do dywersyfikacji gospodarczej w krajach afrykańskich;

Zrównoważony rozwój, wzrost gospodarczy, handel i infrastruktura

16. popiera pełne wdrożenie AfCFTA jako siły napędowej integracji kontynentalnej i wzywa UE, aby udzieliła pomocy technicznej i finansowej instytucjom AfCFTA oraz zagwarantowała harmonizację przepisów celnych i przygotowanie sektora prywatnego;

17. podkreśla kluczową rolę ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, który stanowi główne ramy finansowania zewnętrznego UE wspierające współpracę z Afryką; podkreśla, że skuteczne wykorzystanie ISWMR – „Globalny wymiar Europy” i instrumentu, który go zastąpi, ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia spójności między priorytetami politycznymi, inwestycjami w ramach inicjatywy Global Gateway i inicjatywami Drużyny Europy, a także dla zagwarantowania przejrzystości, rozliczalności i wymiernych wyników działań UE na rzecz rozwoju, oraz dla wypełnienia zobowiązań wynikających z traktatów UE, w tym wspierania eliminacji ubóstwa, zrównoważonego rozwoju, praw człowieka, współpracy międzynarodowej i równouprawnienia płci;

18. wzywa państwa członkowskie, aby przeprowadziły dogłębną ocenę niedociągnięć w swoich wcześniejszych podejściach do współpracy na rzecz rozwoju i pomocy zewnętrznej dla Afryki oraz aby zrewidowały i dostosowały swoje strategie wobec Afryki w celu wspierania trwałego dobrobytu na tym kontynencie i wypracowania partnerstw, które będą rzeczywiście korzystne dla obu stron; podkreśla znaczenie zapewnienia spójności polityki na rzecz rozwoju we wszystkich strategiach polityki zewnętrznej UE, z uwzględnieniem kwestii dotyczących handlu, migracji, klimatu i bezpieczeństwa; podkreśla znaczenie parlamentarnej sieci ds. spójności polityki na rzecz rozwoju dla lepszego dostosowania polityki zewnętrznej UE; podkreśla, że oficjalna pomoc rozwojowa (ODA) pozostaje niezbędna w krajach najsłabiej rozwiniętych, krajach o niskich dochodach i państwach niestabilnych; wzywa państwa członkowskie do utrzymania i nasilenia postępów w realizacji długofalowego celu ONZ, jakim jest przeznaczanie 0,7% dochodu narodowego brutto na oficjalną pomoc rozwojową, oraz do zwiększenia udziału przeznaczonego dla krajów najsłabiej rozwiniętych zgodnie z zobowiązaniami unijnymi i międzynarodowymi; zachęca do przeanalizowania możliwości zastosowania innowacyjnych i solidnych pod względem prawnym narzędzi finansowania, w tym dobrowolnej realokacji specjalnych praw ciągnienia Międzynarodowego Funduszu Walutowego tam, gdzie jest to wykonalne, oraz do wykorzystania ustrukturyzowanych i przejrzystych instrumentów konwersji długu na inwestycje klimatyczne lub prorozwojowe, aby zwiększyć finansowanie dostosowania do zmian klimatycznych i odporności na zmianę klimatu; wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia interesów regionów najbardziej oddalonych przy podpisywaniu umów z krajami afrykańskimi;

19. wyraża głębokie zaniepokojenie rosnącym zadłużeniem wielu krajów afrykańskich; wzywa UE i innych istotnych partnerów do wspierania kompleksowej restrukturyzacji zadłużenia i reformy globalnej architektury finansowej, tak aby zapewnić bardziej sprawiedliwe warunki oraz przejrzystość;

20. docenia wysiłki na rzecz większej spójności działań zewnętrznych UE poprzez instrument „Globalny wymiar Europy” i strategię Global Gateway, podkreślając jednocześnie, że elastyczności musi towarzyszyć przewidywalność, rozliczalność, przejrzystość i nadzór parlamentarny; wzywa Komisję, ESDZ, Radę i państwa członkowskie do dopilnowania, by pakiet inwestycyjny Global Gateway Afryka–Europa przyniósł wymierne rezultaty dzięki dostosowaniu projektów do afrykańskich priorytetów, zapobieganiu niezrównoważonemu zadłużeniu, wspieraniu eliminacji ubóstwa i promowaniu rozwoju społecznego zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju i zobowiązaniami traktatowymi; uznaje, że same inicjatywy inwestycyjne na dużą skalę nie są w stanie sprostać złożonym realiom niestabilnych i dotkniętych konfliktami środowisk, ani

słabościom krajów najsłabiej rozwiniętych i silnie zadłużonych; wzywa zatem do opracowania specjalnej strategii UE na rzecz zaangażowania w niestabilnych sytuacjach w ramach przyszłego instrumentu „Globalny wymiar Europy”, łączącej dialog polityczny, budowanie pokoju, pomoc humanitarną i działania rozwojowe, i podkreśla jednocześnie potrzebę wyodrębnienia pomocy humanitarnej w kolejnych wieloletnich ramach finansowych; podkreśla potrzebę poprawy widoczności i koordynacji projektów finansowanych przez UE poprzez silniejsze delegatury UE i prawdziwe partnerstwa z afrykańskimi zainteresowanymi stronami;

21. z głębokim zaniepokojeniem odnotowuje powszechne dowody na nielegalne wydobycie i przemyt minerałów oraz skutki tych zjawisk dla stabilności i rozwoju regionów bogatych w zasoby; przypomina o związkach górnictwa z łamaniem praw człowieka, degradacją środowiska, masowym wykupem i dzierżawą ziemi oraz brutalnymi konfliktami;

22. wzywa do przyjęcia specjalnego paktu UE-Afryka na rzecz uprzemysłowienia pod wspólnym auspicjami UA, UE i regionalnych banków rozwoju w celu zmobilizowania kapitału publicznego i prywatnego, co zagwarantowałoby, że Afryka będzie nie tylko źródłem surowców, ale również ośrodkiem przetwarzania, produkcji i innowacji; podkreśla, że inicjatywa ta będzie namacalnym wyrazem partnerstwa równych sobie stron, wspierającym długoterminowy wzrost i zrównoważone łańcuchy wartości na obu kontynentach; wyraża zaniepokojenie wycofaniem się Agencji Stanów Zjednoczonych ds. Rozwoju Międzynarodowego (USAID) i zmniejszeniem liczby jej programów, co spowodowało znaczne luki w finansowaniu podstawowych usług; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dostosowania programowania ISWMR – „Globalny wymiar Europy” i inicjatywy Drużyna Europy do oficjalnie uzgodnionych celów i minimalnych celów wydatkowych dla Afryki Subsaharyjskiej i programów tematycznych oraz do wykorzystania tych instrumentów do szybkiego wypełnienia luk w finansowaniu, w stosownych przypadkach, priorytetowo traktując eliminację ubóstwa, zdrowie, równouprawnienie płci, edukację, bezpieczeństwo żywnościowe i przystosowanie się do zmiany klimatu w najbardziej narażonych krajach afrykańskich; podkreśla, że oparty na potrzebach charakter pomocy humanitarnej wymaga wyodrębnionego finansowania, różniącego się od finansowania innych działań zewnętrznych; podkreśla, że oparty na równych prawach ścisły dialog między Stanami Zjednoczonymi, UE i UA ma ogromne znaczenie dla realizacji wspólnych celów, takich jak wspieranie demokracji, rozwoju i dobrobytu w Afryce, oraz dla przeglądu polityki „pokój za zasoby”;

Inwestowanie w kobiety, młodzież, rozwój społeczny i mobilność

23. podkreśla, że młodzi Afrykańczycy muszą znajdować się w centrum

odnowionego partnerstwa UE-Afryka; podkreśla, że partnerstwo UE-UA stanowi dla rządów afrykańskich okazję do zapewnienia swoim obywatelom możliwości, w tym tworzenia miejsc pracy, oraz że UE może pomagać i wspierać takie afrykańskie wysiłki; podkreśla, że zbliżenie młodych ludzi z obu kontynentów poprzez większe wzajemne zrozumienie i silniejsze więzi ma zasadnicze znaczenie dla trwałego i równego partnerstwa; wzywa do wzmocnienia programów wymiany studentów i naukowców; popiera zwiększony udział europejskich studentów w programach wymiany z afrykańskimi uniwersytetami; wzywa ponadto do zwiększenia wsparcia dla afrykańskich uniwersytetów, ośrodków kształcenia zawodowego i inicjatyw młodzieżowych w celu wzmocnienia umiejętności, innowacji i wymiany;

24. wzywa do utworzenia specjalnego funduszu innowacji młodzieżowych Afryka–UE w celu finansowania przedsiębiorstw typu start-up i projektów społecznych prowadzonych przez młodych przedsiębiorców;

25. uznaje, że migracja jest wspólną rzeczywistością, która stwarza poważne wyzwania dla obu kontynentów i która może oferować szanse tylko wtedy, gdy podejdzie się do niej w sposób odpowiedni i odpowiedzialny; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby dalej rozwijały i wdrażały strategiczne i dostosowane do potrzeb partnerstwa z krajami afrykańskimi – zarówno te poświęcone migracji, jak i te o szerszym zakresie, których centralnym elementem jest migracja – w oparciu o wspólne interesy i wymierne zobowiązania w zakresie kontroli granic, powrotów i readmisji oraz walki z nielegalną migracją, przemytem migrantów, handlem ludźmi i terroryzmem; wzywa w szczególności do zacieśnienia współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu w celu zapobiegania nielegalnej migracji, likwidacji siatek przemytniczych i usprawnienia systemu powrotów, a także do pogłębienia współpracy w zakresie bezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu; podkreśla, że taka współpraca musi przyczyniać się do długoterminowej stabilności i korzystnych wyników dla obu kontynentów;

26. wzywa UE i UA, aby stały na straży praw kobiet i równouprawnienia płci, wspierały te prawa i równouprawnienie, zapewniały dostęp do edukacji, wspierały zdrowie reprodukcyjne i seksualne oraz odnośne prawa, promowały pełny, równy i znaczący udziału kobiet w podejmowaniu decyzji i na rynku pracy oraz zwalczały przemoc ze względu na płeć i szkodliwe praktyki; powtarza, że równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet są warunkami wstępnymi wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu i zrównoważonego rozwoju; wzywa UE do zapewnienia specjalnego finansowania programów na rzecz równouprawnienia płci zgodnie z trzecim unijnym planem działania w sprawie równości płci; wzywa do wyznaczenia ambitnych celów w zakresie finansowania, aby osiągnąć postępy w realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 5 dotyczącego równouprawnienia

płci i wzmocnienia pozycji kobiet;

27. podkreśla znaczenie przeciwdziałania naruszeniom praw kobiet w Afryce, zwłaszcza okaleczaniu żeńskich narządów płciowych;

28. podkreśla, że bezpieczeństwo zdrowotne jest wspólnym globalnym wyzwaniem i wyraża zaniepokojenie faktem, że znaczne cięcia budżetowe w tym sektorze grożą cofnięciem dziesięcioleci postępu w dziedzinie zdrowia na świecie, narażając miliony istnień ludzkich na ryzyko; z zadowoleniem przyjmuje wsparcie UE dla Afrykańskich Centrów ds. Zwalczania i Profilaktyki Chorób, ośrodków produkcji szczepionek oraz Afrykańskiej Agencji Leków; podkreśla kluczową rolę UE w finansowaniu ratujących życie programów zdrowotnych, w tym profilaktyki i leczenia HIV i AIDS oraz programów w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego; wzywa do dalszej współpracy w zakresie gotowości na wypadek pandemii, lokalnej produkcji farmaceutycznej i powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego;

Klimat, środowisko i współpraca wielostronna

29. wzywa do wspólnych postępów w zakresie afrykańskiego jednolitego rynku energii elektrycznej, transgranicznych połączeń międzysystemowych i zrównoważonej urbanizacji; wzywa UE, aby wniosła odpowiedni wkład w finansowanie działań na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków w Afryce, wspierając inicjatywy takie jak Wielki Zielony Mur i NaturAfrica, które łączą ochronę środowiska z zapewnieniem miejsc pracy i rozwojem obszarów wiejskich; uznaje zmianę klimatu za wspólne wyzwanie i szansę na współpracę Afryka-UE; z zadowoleniem przyjmuje afrykańsko-europejską inicjatywę „Zielona energia”, której celem jest zapewnienie 50 GW mocy ze źródeł odnawialnych i dostępu do energii elektrycznej dla 100 mln osób do 2030 r.;

30. wzywa do bardziej zdecydowanych działań UA-UE i do wspólnego występowania na posiedzeniach Konferencji Stron, aby zapewnić sprawiedliwe finansowanie działań związanych ze zmianą klimatu, transfer technologii i finansowanie Funduszu Reagowania na Straty i Szkody; podkreśla, że wszyscy główni emitenci gazów cieplarnianych, w tym członkowie grupy G-20, muszą być liderami we wdrażaniu porozumienia paryskiego; z zadowoleniem przyjmuje stałe członkostwo Afryki w G-20 i popiera większą reprezentację Afryki w globalnym zarządzaniu; proponuje, aby UA i UE ustanowiły coroczny dialog wysokiego szczebla na temat klimatu i zrównoważonego rozwoju w celu monitorowania postępów i dostosowania strategii politycznych w dziedzinie energii, różnorodności biologicznej i ochrony środowiska;

Dalsze działania

31. z zadowoleniem przyjmuje siódmy szczyt UE-UA w Luandzie, gdyż stanowić on będzie dla przywódców afrykańskich i europejskich doskonałą okazję do potwierdzenia zaangażowania w partnerstwo UE-UA; wzywa uczestników, aby wykorzystali tę okazję do ogłoszenia wymiernych zobowiązań na najbliższe pięć lat, w szczególności poprzez przyjęcie wspólnego planu działania na lata 2025–2030, planu działania na rzecz podwojenia handlu i inwestycji między Afryką a UE do 2030 r., oraz odnowionych wspólnych ram dotyczących partnerstw w dziedzinie zielonej energii i transformacji cyfrowej;

32. wzywa Komisję i ESDZ do organizacji corocznych dialogów wysokiego szczebla z Komisją UA i regionalnymi wspólnotami gospodarczymi w czterech obszarach priorytetowych: pokój i bezpieczeństwo, współpraca handlowa i gospodarcza, migracja i mobilność oraz zrównoważony rozwój i działania w dziedzinie klimatu, aby oceniać priorytety partnerstwa, monitorować realizację działań i wnosić wkład w kontekście szczytów UA-UE i wieloletnich ram finansowych UE; proponuje, aby co roku instytucjonalizować konsultacje UA-UE na szczeblu ministerialnym i wyższych urzędników, co zapewni stałą koordynację, rozliczalność i adaptacyjne kształtowanie polityki;

33. podkreśla znaczenie wzmocnienia parlamentarnego wymiaru partnerstwa Afryka-Europa; apeluje, aby przed szczytem UE-UA zorganizowano spotkanie posłów do Parlamentu Europejskiego i posłów do Parlamentu Panafrykańskiego w celu dopilnowania, by głosy wybranych przedstawicieli obu kontynentów pomagały w kształtowaniu programu, priorytetów i wyników tego zbliżającego się szczytu; podkreśla, że taki dialog wzmocniłby legitymację demokratyczną, zwiększyłby wzajemne zrozumienie i gwarantowałby, że wnioski ze szczytu będą odzwierciedlać obawy i aspiracje obywateli w całej Afryce i Europie; podkreśla również znaczenie silnego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w partnerstwo i podczas szczytów; pochwala decyzję Parlamentu Europejskiego o otwarciu biura w Addis Abebie w celu uważnego śledzenia działań i procesów decyzyjnych podejmowanych przez UA i Parlament Panafrykański;

34. wzywa swoją przewodniczącą, aby regularniej zapraszała szefów państw afrykańskich do wystąpień na forum Parlamentu Europejskiego, dbając o zrównoważoną reprezentację geograficzną i wspierając pogłębiony dialog polityczny między obydwoma kontynentami;

°

° °

35. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, przewodniczącej Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji Unii Afrykańskiej, Parlamentowi Panafrykańskiemu, rządom i parlamentom państw członkowskich Unii Europejskiej i Unii Afrykańskiej, a także sekretarzom generalnym Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku.